

Programma 5 | Sport, cultuur en recreatie

Programma 5 | Sport, cultuur en recreatie

Dit programma gaat over vrijetijdsbesteding, zowel door inwoners als recreanten. Er is een goede culturele infrastructuur met verschillende musea en bibliotheken en evenementen. Voor de leefbaarheid van de dorpen is het bestaan van verenigingen essentieel. Sportbeoefening en vrijetijdsbesteding in verenigingsverband zijn daarom wezenlijke onderdelen van gemeentelijk beleid. Het accent ligt op gezondheid, sociale cohesie en participatie.

Kaderstellende documenten

Puur Cultuur – Kadernota cultuurbeleid 2012-2022
 Notitie Beleidskeuzes Cultuurnota 2012-2022
 Aktualisaasje Frysk Taalbelied – Frysk en Fierder 2014-2018
 Subsidieregeling Cultuurpromotie Opsterland 2016
 Kadernota sport en bewegen in Zuidoost Friesland 2017-2021
 Nota Kansen Benutten 2016-2020
 Ontwikkelagenda Leefbaarheid en inclusieve samenleving

Thema Cultuur

Thema Cultuur

Cultuur draagt bij aan de verbetering van de leefbaarheid van Opsterland, en aan de persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners. Dit is uitgevoerd door de verlening van subsidies in het kader van de regelingen Cultuur Promotie en Cultuur Educatie.

Doelstellingen

Het cultureel klimaat draagt bij aan de leefbaarheid van Opsterland

Maatregelen

Openbare bibliotheken dragen bij aan de participatie van onze inwoners aan de samenleving

Omschrijving (toelichting)

Wij nodigen de bibliotheek uit om bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van onze inwoners van jong tot oud. De focus van bibliotheken wordt steeds meer verlegd van het uitlenen van boeken naar het vergroten van de zelfredzaamheid van kwetsbare groepen en het ondersteunen van en bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Met activiteiten als het Digitaal-huis en de Bibliotheek op School draagt de bibliotheek bij aan het bevorderen van taalvaardigheid van kinderen en volwassenen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn procesafspraken gemaakt met de Bibliotheken Zuid-Oost Fryslân over hoe te komen tot een nieuwe subsidieovereenkomst. Samen met de bibliotheek werken we de beleidsuitgangspunten voor de komende jaren uit. In de nieuwe subsidieovereenkomst maken we vervolgens afspraken over de activiteiten van de bibliotheek die daaruit voortvloeien.

Samen met de museum-besturen willen we onderzoeken op welke wijze we de musea toekomstbestendig kunnen maken.

Omschrijving (toelichting)

Voor inwoners en bezoekers van Opsterland is cultuur-toerisme een belangrijke invulling van het toeristisch product dat we aan willen bieden. De musea in de gemeente dragen in belangrijke mate bij aan het verhaal over Opsterland, dat we willen vertellen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn verkennende gesprekken gevoerd met de museumbesturen over de toekomst van de musea in Opsterland. Dit zal in 2022 een vervolg krijgen, waarbij ook de samenwerking in de regio aandacht zal krijgen. We onderzoeken op welke wijze de organisaties van de musea versterkt kunnen worden en welke rol de musea daarbij zelf hebben en wat verwacht mag worden van de gemeente. We gaan met de toeristische organisaties in de gemeente en de musea het verhaal van Opsterland als cultuur-toeristisch product verder uitwerken.

Wij stimuleren en faciliteren culturele initiatieven

Omschrijving (toelichting)

Wij evalueren en herzien de subsidieregeling Cultuurpromotie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De regeling Cultuur Promotie 2016 is in 2021 geëvalueerd. Er komt in 2022 een nieuwe subsidieregeling Cultuur Evenementen Opsterland, waarin de aanbevelingen van de Rekenkamer Opsterland zijn verwerkt.

Doelstellingen

Wy wolle de Fryske taal werkenber en tagonklik hâlde

Maatregelen

Wy stimulearje dat ús ynwenners en de meiwurkers fan de gemeente Opsterlân it Frysk sprekke en brûke

Omschrijving (toelichting)

Wy stimulearje dat ús ynwenners en de meiwurkers fan de gemeente Opsterlân it Frysk sprekke en brûke.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ynwenners wurde útnoege om by kontakten mei de gemeente Opsterlân as se dat wolle safolle mooglik it Frysk te brûken.

De beliedsnota "Frysk en fierder" is yn 2021 aktualisearre. Wy meitsje op basis dêrfan in nij útfieringsplan, wêryn ûnder oare yn gearwurking mei it primair ûnderwiis it fergrutsjen fan de oandacht foar it Frysk in plak krije moat.

De gemeenteried hat yn novimber 2021 it nije Frysk taalbelied "Romte foar taal" fêststeld. De útfiering dêrfan sil yn 2022 oppakt wurde.

Thema Toerisme en recreatie

Thema Toerisme en recreatie

Opsterland is een aantrekkelijke groene gemeente waar het goed toeven is. Toerisme en Recreatie vormen een belangrijke economische factor voor Opsterland. We willen het economisch recreatief potentieel van ons landschap optimaal en duurzaam benutten door toeristen te verleiden tot een meerdaags verblijf in Opsterland. Daartoe moeten we ruimte bieden voor de ontwikkeling van de toeristische sector. In de voorwaardenscheppende sfeer dragen we actief bij aan het optimaliseren van de toeristische mogelijkheden binnen Opsterland.

Doelstellingen

We optimaliseren de toeristische mogelijkheden ter versterking van de lokale economie

Maatregelen

Impuls openluchtzwembad Dundelle in Bakkeveen

Omschrijving (toelichting)

Wij investeren extra in dit zwembad om het aantrekkelijker te maken. Deze eenmalige extra investering wordt bekostigd uit het budget (incl. reserve) voor recreatie en toerisme, Kansen Benutten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De investeringsimpuls voor het inrichten van een toeristisch informatiepunt (TIP) bij Dúndelle is gerealiseerd.

Toeristen worden uitgenodigd om naar Opsterland te komen en om langer te verblijven in onze gemeente

Omschrijving (toelichting)

De vijf gemeenten in Zuidoost-Friesland participeren in de Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland (TRZF) om zo de toeristische mogelijkheden binnen de regio Zuidoost-Friesland, en dus ook Opsterland, te versterken. Het plan van aanpak van de TRZF geeft een nieuwe positionering aan van Zuidoost Friesland als Het Andere Friesland. De toeristische ondernemers, bewoners, gemeenten en organisaties van Zuidoost-Friesland dragen de regio uit als een fantastische en aantrekkelijke bestemming. Toerisme en recreatie is in de Regiodeal Zuidoost Friesland een belangrijk verbindend thema.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Toerisme Regiomarketing Zuidoost Friesland heeft zich, ondanks de aanwezigheid van corona, volop ingezet op marketing van de regio Zuidoost Friesland. Zo werd er een regionale persreis voor 6 outdoor bloggers georganiseerd, werden er diverse printmaterialen ontwikkeld (inspiratiekaart

Zuidoost Friesland, beleefposter en –flyers, Turfroutekaart) en vonden er verschillende onlinecampagnes plaats (Google & Social Ads). Daarnaast werd een grote reviewcampagne gestart, waarin ondernemers hebben geleerd hun reviews te managen en verbeteren en waarin bezoekers en toeristen actief zijn benaderd om een review achter te laten.

Verder zijn er binnen de regio tien Beleefroutes ontwikkeld en gelanceerd. Het betreft wandel- en fietsroutes en één autoroute waarin via een digitale audiobeleving de verhalen van Zuidoost Friesland tot hun recht komen. Ook hiervoor is printmateriaal ontwikkeld.

Varen in de Friese wouden: we gaan de faciliteiten aan de wal verbeteren in regionaal verband

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met de Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland verbeteren we het gastheerschap rond de Turfroute.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 werd in het kader van verbetering van de faciliteiten aan de wal, het Toeristisch Overstappunt in Nij Beets geopend. Dit werd gedaan in samenwerking met Museum It Damshûs en Recreatieschap de Marrekrite. Ook werd er een pilot gestart voor de verruiming van brug- en sluiستijden in het Polderhoofdkanaal. Deze pilot loopt tot eind 2022.

Ook de Toerisme Regiomarketing Zuidoost Friesland zette in op de Turfroute. Zij vernieuwden o.a. de Turfroute kaart en er werden Turfroute tasjes met informatiemateriaal ontwikkeld om uit te delen bij sluizen langs de turfroute.

Daarnaast werd met Museum Opsterlân de planvorming van een toeristisch informatiepunt in Gorredijk voorbereid. De realisatie daarvan staat gepland in 2022.

We stimuleren de samenwerking in de toeristische regio De Friese Wouden

Omschrijving (toelichting)

De vijf gemeenten in Zuidoost-Friesland dragen bij aan de Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland met als doel de bestemming Zuidoost-Friesland, Het Andere Friesland, met al haar kwaliteiten op de kaart te zetten (marketing) en de gasten in het gebied van goede informatie te voorzien (gastheerschap).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost Friesland (TRZF, voorheen stichting Toeristisch Netwerk Friese Wouden) heeft volop ingezet op gastheerschap en informatievoorziening. Zo werden er webinars en bijeenkomsten (online en fysiek) voor ondernemers georganiseerd, ondersteunden de ondernemers elkaar tijdens de reviewcampagne en zijn er gesprekken gestart om te kijken hoe de samenwerking tussen TRZF en de Toeristische Informatiepunten (TIPs) geoptimaliseerd kan worden. Ook wordt er gekeken naar verdere professionalisering van de TIPs. In 2022 wordt hier verdere actie op ondernomen.

Daarnaast is ingezet op een nog betere samenwerking tussen de gemeenten in Zuidoost Friesland

binnen recreatie en toerisme. Vanuit de regiodeal werd en wordt gewerkt aan een toeristische regionale ontwikkelstrategie. Het rapport rondom de ontwikkelstrategie wordt in 2022 afgerond.

We verbeteren de fiets-, ruiter- en MTB-netwerken in regionaal verband

Omschrijving (toelichting)

Voor inwoners en toeristen van de toeristische regio Zuidoost-Friesland moet het aantrekkelijk zijn om gebruik te maken van onze routenetwerken.

In regionaal verband gaan we verder met het ontwikkelen en realiseren van een ATB-routenetwerk en een men- en ruiterroutenetwerk in Het Andere Friesland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In regionaal verband vonden er gesprekken plaats met terreinbeheerorganisaties (TBO's). Samen met hen onderzoeken we op welke manier er een ATB-routenetwerk en een men- en ruiterroutenetwerk in "Het Andere Friesland" ontwikkeld en gerealiseerd kan worden. Dit wordt naar verwachting in 2022 afgerond.

We zetten ons in voor het verbeteren van de staat van de fietspaden.

Omschrijving (toelichting)

Voor inwoners en toeristen moet het aantrekkelijk zijn om gebruik te maken van de fietspaden in Opsterland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente heeft samen met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Provincie Fryslân en de Verenigingen van Plaatselijk Belang gewerkt aan een plan van aanpak voor de fietspaden in de omgeving Bakkeveen/Wijnjewoude. Samen willen we daar de staat van de fietspaden duurzaam verbeteren. In 2022 wordt met de realisatie begonnen.

Verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Recreatieschap De Marrekrite voert taken uit op het gebied van waterrecreatie en landrecreatie.

Thema Openbaar groen

Thema Openbaar groen

In de ruimtelijke omgeving zijn gezichtsbepalende kenmerken en de landschappelijke en cultuurhistorische elementen op juiste waarde geschat en worden deze behouden voor toekomstige generaties. De openbare ruimte is netjes en uitnodigend. Er wordt ingezet op de bescherming en de verrijking van de biodiversiteit.

Doelstellingen

De openbare ruimte is schoon, netjes, heel en uitnodigend

Maatregelen

De openbare ruimte wordt onderhouden conform het beeldkwaliteitsplan

Omschrijving (toelichting)

In 2021 wordt een nieuw Beeldkwaliteitsplan (2021-2026) vastgesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is het nieuwe Beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Uit de kwaliteitsmeting van 2021 blijkt dat het kwaliteitsniveau voor het groenonderhoud is gehaald.

Wateroverlast wordt zoveel mogelijk voorkomen

Omschrijving (toelichting)

De waterberging en afvoer van overtollig water moet op orde zijn conform de vereisten in het Beeldkwaliteitsplan en reguliere afspraken met het Wetterskip.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De reguliere afspraken met het Wetterskip zijn nagekomen en de eisen uit het Beeldkwaliteitsplan zijn gehaald.

We faciliteren himmelploegen die vrijwillig zwerfafval opruimen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente krijgt €1,16 per inwoner per jaar (ruim €34.000) om aan het verwijderen van zwerfafval te besteden, volgens vastgestelde doelstellingen. Het budget wordt voor een deel besteed aan het faciliteren van de himmelploegen en andere vrijwilligers en aan educatie bij de (basis)scholen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het doel is om in alle dorpen actieve himmelploegen te hebben en te faciliteren. Sinds 2021 wordt er ook in Terwispel en Langezwaag actief zwerfafval opgeruimd door een himmelploeg. In Terwispel en in Langezwaag ook door de basisschool. Ook in 2022 benaderen we actief de dorpen, via de plaatselijk belangen, waar nog geen himmelploeg aanwezig is.

Doelstellingen

In Opsterland worden de landschappelijke en cultuurhistorische elementen op juiste waarde geschat

Maatregelen

We inventariseren en beschermen gebiedsdekkend de groene en cultuurhistorische structuren

Omschrijving (toelichting)

We gebruiken ter bescherming van landschappelijke en groene elementen/structuren de in 2020 opgestelde overzichtskaart.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De overzichtskaart is beschikbaar en wordt betrokken bij het opstellen van de Omgevingsvisie en - na invoering van de Omgevingswet - bij Omgevingsplannen.

Doelstellingen

We zetten ons in voor de bescherming en de verrijking van de biodiversiteit

Maatregelen

Bij noodzakelijke bomenkap planten wij waar mogelijk en wenselijk nieuwe bomen terug

Omschrijving (toelichting)

Wanneer de boven- en ondergrondse ruimte voor het planten van nieuwe bomen in voldoende mate aanwezig is, worden bij noodzakelijke kap een of meer nieuwe bomen terug geplant. Dit betekent niet dat er altijd 1-op-1 wordt terug geplant, het kan ook minder of meer zijn. Daarbij wordt gekeken naar ziekeresistente soorten en soorten die de biodiversiteit bevorderen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Dit uitgangspunt is geborgd in het in 2020 vastgestelde Bomenbeleidsplan. Bij projecten en beheerwerkzaamheden is het behoud van de aanwezige bomen het uitgangspunt. Bij noodzakelijke kap is herplant van nieuwe bomen aan de orde.

We beheren ons openbaar groen zodanig dat de biodiversiteit toeneemt

Omschrijving (toelichting)

In de openbare ruimte worden potentierijke (groen)gebieden in kaart gebracht. Hierbij kan het gaan om bermen, watergangen, groengebieden en kleine, mogelijk geïsoleerde groengebieden die als 'steppingstone' kunnen dienen. Dit wordt in overleg met de dorpen uitgewerkt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is het beeldkwaliteitsplan beheer openbare ruimte 2021-2025 vastgesteld. Hierin is specifiek aandacht gevraagd voor het stimuleren van de biodiversiteit. De kwaliteitsniveaus van de groene arealen (bomen, natuurlijke beplanting, grasvelden, bermen, watergangen en watervlakte) hebben een 'bio-label' gekregen. Dit houdt in dat deze arealen voor het overgrote deel (ambitie >75%) op een dusdanige manier worden beheerd en onderhouden dat de biodiversiteit wordt gestimuleerd (extensief beheer). Het klepelen wordt uitgefaseerd.

In verschillende dorpen zijn op basis van de insektenkansenkaart van de provincie de eerste stappen gezet om ook de biodiversiteit locatiegericht te stimuleren. De ervaringen zijn positief.

Verbonden partijen

Een deel van het onderhoud van het openbaar groen wordt uitgevoerd door medewerkers van de verbonden partij NV Caparis.

Thema Sport

Thema Sport

Doelstellingen

Wij zorgen voor kwalitatief goede sportaccommodaties die bereikbaar zijn voor iedereen

Maatregelen

Wij ontwikkelen een nieuwe sportaccommodatie in Gorredijk/Kortezwaag met ruimte voor topsport

Omschrijving (toelichting)

De raad heeft positief besloten over de renovatie en uitbreiding van het sportcomplex Kortezwaag. Het raadsbesluit van 3 juni 2019 tot het stopzetten van de bouw van de MFA Gorredijk en het initiatief hiervoor terug te leggen in het dorp, maakt dat het besluit over het sportcomplex ook in een ander daglicht komt te staan. Omdat er een relatie is tussen de ontwikkelingen voor De Skâns en SOC Kortezwaag wordt met het Mienskipsinitiatief nu ook gekeken naar nieuwe mogelijkheden van het sportcomplex. Eerst moet er meer duidelijkheid komen over de plannen van de initiatiefnemers voordat er verder kan worden gewerkt aan de eventuele uitbreiding en upgradering van het gebouw.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op 18 mei 2021 heeft De Skâns aangegeven uit het mienskips initiatief te stappen en separaat verder te gaan met hun plannen. Het mienskips initiatief heeft op 14 september 2021 hun voorstel voor de toekomst van SOC Kortezwaag ingediend bij de gemeenteraad. Hierover is gesproken in de raadsbijeenkomst van 29 november 2021. Er is een motie vreemd aan de orde van de dag aangenomen waarin het college is opgedragen een externe deskundige het voorgestelde stichtingsmodel nader in beeld te brengen. Deze heeft hiervoor een memo met analyse op het stichtingsmodel opgeleverd. Mede op basis van dat memo heeft het college een raadsvoorstel opgesteld. Planning eind 2021 was om dit voorstel te behandelen in de oriënterende raadsvergadering van 31 januari 2022 en besluitvormend 14 februari 2022.

Wij verduurzamen sportaccommodaties in samenwerking met Sport Fryslân en Provincie Fryslân

Omschrijving (toelichting)

Voor een groot aantal sportaccommodaties in Opsterland zijn samen met Sport Fryslân een aantal energierapporten opgesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In dit kader zijn in 2021 energiescans uitgevoerd en is besparingsadvies gegeven bij MFC De Wier en zwembad De Delte.

Beleidsindicatoren

		Opsterland		Nederland	
Beleidsindicatoren	Eenheid	2016	2020	2016	2020
Niet sporters	% Niet sporters	50,9%	53,3%	48,7%	49,3%

* voor deze periode zijn (nog) geen cijfers bekend (gemaakt).

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Deze tabel wordt elke vier jaar geactualiseerd.

Wat heeft het gekost? ->Resultaat programma

x € 1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Begroting 2021 (primaïr)	Begroting 2021 (incl wijzigingen)	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Lasten	6.321	5.707	6.110	6.269	159
Baten	436	197	544	749	205
Saldo voor bestemming	-5.885	-5.510	-5.566	-5.521	46
Mutaties reserves					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	55	125	146	154	8
Saldo na bestemming	-5.830	-5.385	-5.420	-5.367	54

Specificatie per taakveld

x € 1.000

Specificatie	Begroting 2021	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Saldo per taakveld			
5.1 Sportbeleid en activering	-100	-141	-41
5.2 Sportaccommodaties	-1.034	-1.080	-45
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-345	-381	-36
5.4 Musea	-68	-66	2
5.5 Cultureel erfgoed	-4	1	5
5.6 Media	-599	-599	-0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.416	-3.255	161
Saldo voor bestemming	-5.566	-5.521	46
Stortingen reserves	-	-	-
Totaal stortingen reserves	-	-	-
Onttrekkingen reserves			
Recreatie en toerisme	125	133	8
Onttrekking AR Essentaksterfte	21	21	-
Totaal onttrekkingen reserves	146	154	8
Saldo na bestemming	-5.420	-5.367	54

Toelichting op de financiën

Het saldo op dit programma is € 54.000 voordeliger.

Dit saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering geeft in 2021 een nadeel van € 41.000 ten opzichte van de raming.

In 2021 is een bezuiniging verwerkt van € 100.000. Deze bezuiniging wordt gerealiseerd door het onderwijs jaarlijks € 100.000 meer te laten betalen voor de inzet van buurtsportcoaches.

De afspraken voor het meebetalen lopen echter pas vanaf schooljaar 2021/2022. Daarom wordt in 2021 niet de volledige bezuiniging gerealiseerd.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties geeft in 2021 een nadeel van € 45.000 ten opzichte van de raming.

Het nadeel bestaat voor € 39.000 uit Coronakosten. De rest van het nadeel €6.000 bestaat uit overige kosten.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie geeft in 2021 een nadeel van € 36.000 ten opzichte van de raming.

Het nadeel bestaat voor €38.000 uit Coronasteunverzoeken. De overige posten geven een voordeel van €2.000.

Taakveld 5.4 Musea geeft in 2021 een voordeel van €2.000 ten opzichte van de raming.

Het voordeel bestaat uit overige posten van totaal €2.000

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed geeft in 2021 een voordeel van € 5.000 ten opzichte van de raming.

Het voordeel bestaat uit overige posten van totaal €5.000

Taakveld 5.6 Media (Bibliotheken) is in 2021 budgetneutraal ten opzichte van de raming.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie geeft in 2021 een voordeel van € 161.000 ten opzichte van de raming.

In 2021 zijn kosten voor de kap en herplant van zieke essen geraamd op € 91.000, bestaande uit een incidenteel budget uit de begroting 2019 € 70.000 en een resultaatsbestemming van € 21.000. De essenkap, als gevolg van de essentaksterfte, is getemporiseerd. Elk jaar wordt bepaald welke essen, volgens het essenkapprotocol, gekapt worden en waar een jaar later herplant nodig is. Het ziektebeeld van de essentaksterfte varieert per jaar. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer de essenkap is afgerond. Theoretisch kan dit door het essenkapprotocol nog wel enkele jaren doorlopen. Per saldo geven de lagere kosten in 2021 een voordeel van € 77.000.

Het hekkelen van watergangen geeft een voordeel van € 79.000. Het hekkelen is voor een groter deel dan voorgaande jaren uitgevoerd door eigen personeel met eigen materieel. Dit geeft lagere kosten in dit taakveld.

De kosten voor recreatie en toerisme binnen dit taakveld zijn € 8.000 hoger dan geraamd. Dit is verwerkt in de reserve Recreatie en Toerisme

De Coronakosten van dit taakveld geven een nadeel van €14.000.

De overige posten geven een voordeel van €27.000.

De mutatie in de reserves wordt toegelicht in taakveld 5.7.